

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/3960,Polsko-niemiecka-konferencja-historyczna-Region-przemysl-migracje-Historia-spolesczna-Gornego-Slaska-w-XX-wieku.html>
03.03.2026, 07:05

Polsko-niemiecka konferencja historyczna „Region - przemysł - migracje. Historia społeczna Górnego Śląska w XX wieku” poprzedzona warsztatami dla studentów historii - Katowice 27-28 listopada 2009

27.11.2009

Mirosław Sikora oraz Sebastian Rosenbaum z IPN w Katowicach ogłosili wykłady w ramach polsko-niemieckiej konferencji historycznej „Region - przemysł - migracje. Historia społeczna Górnego Śląska w XX wieku” / „Region - Industrie - Zuwanderung. Oberschlesische Gesellschaftsgeschichte im 20. Jh.”, zorganizowanej przez Uniwersytet Śląski w Katowicach oraz Uniwersytet Ruhry w Bochum w dniach 27-28 listopada 2009 r. na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (ul. Bankowa 11). Konferencja została poprzedzona warsztatami dla studentów historii obu uniwersytetów.

PROGRAM KONFERENCJI

Piątek, 27 listopada (Sala Sympozjalna I)

9.00 Powitanie

I. Okręg przemysłowy po podziale regionu

Moderator: dr Gregor Ploch

- 9.15 dr Andrzej Michalczyk (Uniwersytet Ruhry w Bochum)
Migracje a integracja społeczna w polskiej części okręgu przemysłowego 1922-1939
- 10.00 dr Piotr Greiner (Archiwum Państwowe Katowice)
Podział gospodarki Górnego Śląska po 1922 roku na część polską i niemiecką oraz jego skutki dla społeczeństwa

10.45 przerwa

- 11.15 dr Barbara Kalinowska-Wójcik (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
Wymiana elit na przykładzie Katowic po 1922 r.
- 12.00 Prezentacje uczestników warsztatów (Kattowitzer Innenstadt/centrum Katowic + Bismarckhütte/Wielkie Hajduki)

12.30 obiad

II. Górnoślązacy, Niemcy i Polacy w czasie II wojny światowej

Moderator: dr Lutz Budraß

- 14.00 dr Mirosław Sikora (IPN Katowice)
Górny Śląsk w planach administracji niemieckiej podczas II wojny światowej: kolonizacja, przekształcenia własnościowe i nowy ład zagospodarowania przestrzennego. Wybrane zagadnienia

- 14.45 Mirosław Węcki (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
Uwiedzeni czy przystosowani? Kształt społeczny górnośląskiej NSDAP na przykładzie małego miasta górnośląskiego (Tychy)

15.30 przerwa

III. 1945-1950: nowe role społeczne w okresie bezpośrednio po wojnie

Moderator: dr Lutz Budraß

- 16.00 dr Bernard Linek/Dr Franciszek Jonderko (Śląski Instytut Naukowy w Opolu)
Wymiana elit w województwie śląskim w latach 1945-1950
- 16.45 Sebastian Rosenbaum (IPN Katowice)
Praca jako element procesu deprywacji ludności niemieckiej Górnego Śląska w pierwszych latach powojennych
- 19.00 wspólna kolacja

Sobota 28.11. (Sala Rady Wydziału)

Procesy migracyjne i stosunki między ludnością napływową i miejscową

Moderator: dr Andrzej Michalczyk

- 9.00 dr Gregor Ploch (Muzeum Ziemi Górnośląskiej w Ratingen)
Górnoślązacy w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym i w Zagłębiu Ruhry. Kształtowanie się grup społecznych po roku 1950
- 9.45 dr Bogdan Kloch (Muzeum w Rybniku)
Konflikty „swój” - „obcy” na terenie powiatu rybnickiego w latach 50. i 60. XX wieku w świetle doniesień prasowych

10.30 przerwa

- 11.00 dr Tomasz Nawrocki (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
My i oni w osadzie Kopalnia na Górnym Śląsku
- 11.45 Prezentacje uczestników warsztatów (Giszowiec/Gieschewald, Beuthen/Bytom)

12.15 przerwa

IV. Kształtowanie kolektywnej pamięci o społeczeństwie górnośląskim w Niemczech i w Polsce

- 13.45 dr Lutz Budraß (Uniwersytet Ruhry w Bochum)
Dziedzictwo przemysłowe Zagłębia Ruhry i Górnego Śląska
- 14.30 dr Susanne Peters-Schildgen/Dr Gregor Ploch (Muzeum Ziemi Górnośląskiej w Ratingen)
Rola Muzeum Ziemi Górnośląskiej w Ratingen w kształtowaniu pamięci historycznej o społeczeństwie Górnego Śląska
- 15.15 Dawid Keller (Muzeum w Rybniku)
Rola Muzeum w Rybniku w kształtowaniu pamięci historycznej o społeczeństwie Górnego Śląska

16.00 Przerwa

- 16.30 Dyskusja końcowa